

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość DRYŻYNA
1. Nazwa DOM		2. Czas powstania Po 1913	
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Dryżyna 51 67-407 Szlichtyngowa
			5. Przynależność administracyjna województwo lubuskie powiat wschowski gmina Szlichtyngowa
			6. Formy ochrony Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Dryżyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A, poz 266).

Widok na elewację północną i wschodnią.

Historia.

Po raz pierwszy nazwa wsi wymieniona w roku 1395 jako *Drisiny*. Przez wieki wielokrotna zmiana nazwy wsi-*Ottendorf* (1420 r.), *Othendorw* /1437/, *Draszyna* (1499 r.), *Drazina* (1512 r.), Drezyna (1531), *Dreszina* (1563 r.), *Attnedorf* (1944 r.). W 1395 roku wymieniony Jarand Wyskota z żoną Henryką. W 1420 roku dobra należą do Janusza Ledlow, syna Piotra Młodszego. W 1499 roku dobra należą do Jerzego i Jana Kotwicz. W 1512 roku wymieniony Jan Górowski, który część gruntów sprzedał Judycie Toszewej. W 1566 roku dobra posiada Sebastian Kotwicz. W XVIII wieku majątek w rękach rodziny Gurowskich herbu Wczele. Najsłynniejszym z rodu był Rafał hrabia Gurowski (1716 Kościelec - 08.04.1797 Dryżyna), który zamieszkiwał Dryżynę w latach 1758-1797. Najstarszy syn kasztelana poznańskiego Melchiora i Zofii z domu Przyjemaska. W 1752 roku ożenił się z Ludwiką Tworzyańską, kasztelaną przemęcką. W 1787 roku z rąk króla pruskiego Fryderyka Wilhelma II otrzymał dziedziczny tytuł hrabiego wraz z pruską odmianą herbu. Dziedzicem dóbr został syn Rafała, Władysław (28.10.1769 Dryżyna-19.02.1818-Russocice). Ożeniony z Genowefą Cielecką herbu Zaremba (1790-13.06.1844). Ich syn Mikołaj Napoleon hrabia Gurowski (27.11.1806) był kolejnym dziedzicem na Dryżynie. Ożeniony z Jadwigą Janiną Teresą Cielecką z Cielczy (27.11.1808). W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa łeszczyńskiego.

Opis.

Parterowy dom, założony jest na rzucie wydłużonego prostokąta na osi wschód-zachód, nakryty dwuspadowym dachem z pokryciem z dachówki ceramicznej karpiówki. Budynek murowany z cegły, otynkowany. Elewacja frontowa symetryczna została podkreślona w części zachodniej pseudoryzalitem zwieńczonym łukowatym szczytem, w którym umieszczone są dwa prostokątne otwory okienne nad którymi znajduje się okulus. Elewacje szczytowa przepruta niesymetrycznymi otworami okiennymi. Detal architektoniczny elewacji tworzą proste naczółki nadokienne i gzyms wieńczący.

Wartości.

Budynek prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem wiejskiej architektury mieszkalnej z przełomu XIX i XX wieku.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek posiada nowe pokrycie dachowe z dachówki ceramicznej karpiówki. Wprowadzona współczesna stolarka okienna z PCV i drzwi blaszane zakłócają odbiór obiektu i są niekorzystne dla wartości obiektu, przez co budynek traci czytelność i spójność stylistyczną z architekturą okresu w jakim powstał. Budynek na bieżąco użytkowany, w dostatecznym stanie technicznym.

Postulaty dotyczące konserwacji.

W oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, formułuje się następujące postulaty konserwatorskie: bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji frontowej budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków